

ВЪРХОВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД

Петчленен състав

РЕШЕНИЕ № 12755

от 22.10.2018 г.

по адм. д. № 9750/2018 г.

Първоинстанционно решение: Решение № 7167 от 30.05.2018 г., постановено от Върховния административен съд, Пето отделение, по адм. д. № 10107/2017 г.

[Връзка към системата на Върховния административен съд](#)

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният административен съд на Република България - Петчленен състав - II колегия, в съдебно заседание на двадесет и седми септември две хиляди и осемнадесета година в състав:

Председател:

Членове:

ГЕОРГИ КОЛЕВ

СВЕТЛАНА ЙОНКОВА

ТАНЯ РАДКОВА

ГАЛИНА СОЛАКОВА

ЗАХАРИНКА ТОДОРОВА

и с участието на прокурора Георги Камбуров изслуша докладваното от съдията ЗАХАРИНКА ТОДОРОВА по адм. дело № 9750/2018

Производството по делото е по чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по касационна жалба на В. Христов от [населено място], срещу решение № 7167/30.05.2018 г., постановено по адм. дело № 10107/2017 г., по описа на ВАС, Пето отделение, с което е отхвърлена като неоснователна жалбата му, с искане за отмяна на чл. 15 и чл. 18, ал. 2 от Наредбата за медицинската експертиза, (НМЕ), приета с ПМС № 120/23.06.2017г., обн. бр. 51/27.06.2017г. на ДВ.

Решението се преценява неправилно, настоява се за отмяната му. С постъпила на 26.09.2018 г. молба, касационният жалбоподател е заявил да бъде даден ход на делото в негово отсъствие, декларирайки, че поддържа и първоначалната и касационната жалба и няма доказателствени искания.

Ответната страна - Министерски съвет на Република България, се представлява от юрк. Георгиева, надлежно упълномощена, която оспорва жалбата, счита първоинстанционното решение за правилно и моли да бъде оставено в сила, по

съображения в писмено становище, с искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Ответната страна - Министър на здравеопазването, чрез юрк. Тренкова, оспорва жалбата, по съображения, изложени в постъпили в предоставения срок писмени бележки.

Представителят на Върховната административна прокуратура дава заключение за допустимост и неоснователност на касационната жалба.

Върховният административен съд, в настоящия петчленен състав при Втора колегия, намира касационната жалба, като подадена в срок и от надлежна за производството страна, за процесуално допустима.

Разгледана по същество, същата е неоснователна.

За да постанови посочения правен резултат, тричленният състав на ВАС е посочил, че подзаконовият нормативен акт е издаден от компетентен орган, без допуснати нарушения на административнопроизводствените правила, като не е възприел твърденията на жалбоподателя за противоречие на оспорените разпоредби с целта на Закона за здравето (ЗЗ) и с Конституцията на Република България (КРБ) и осъществяване, чрез разпоредбата на чл. 18, ал. 2 от Наредбата, на "пряка намеса на изпълнителната власт, в работата на съдебната власт". Изложени са съображения, че ЗЗ (чл. 101 - чл. 113), очертава основните елементи на правната уредба на медицинската експертиза на работоспособността, докато принципите и критериите, както и редът за нейното извършване, са определени в НМЕ. Медицинската експертиза включва експертиза на временна нетрудоспособност, експертиза на трайна нетрудоспособност и степен на увреждане, същата е пряко свързана с извършването на редица диагностични процедури, имащи за цел на обективизират здравословното състояние, с което да се определи съществува ли временна, или трайна нетрудоспособност, респективно видът и степента на увреждане. Съдът е посочил, че първият от оспорените текстове определя видовете режими за лечение, в зависимост от състоянието на болния и вменяват в задължение на медицинските лица, които издават болничния лист, да се информират за възможностите на болния при провеждане на лечението, с цел да се гарантират максимално най-добрите условия за възстановяване на здравето му, както и се предвижда възможността за последващи промени в режима. Тази процедура, на извършване на преценка от страна на медицинските органи по чл. 103, ал. 2 от ЗЗ, съдът е възприел като изцяло съобразена с целите на този закон, а спазването на режима, зависи изцяло от волята и желанието на лицето и не са предвидени никакви административни санкции. Затова твърденията на жалбоподателя - за липса на обективни критерии, едностранност и субективност при липсата на възможност за обжалване на режима от страна на болния, са преценени като неприемливи, съдържанието на оспорената разпоредба на чл. 15 от Наредбата не води и до заключение за нарушаване на конституционното право на свободно придвижване.

Като неоснователни са преценени и твърденията, че с чл. 18, ал. 2 от НМЕ се осъществява "пряка намеса на изпълнителната власт в работата на съдебната власт". Съгласно разпоредбата, при определен домашен амбулаторен или свободен режим, осигуреният е длъжен, ако е необходимо, да се яви пред разследващите органи и пред органите на съдебната власт през периода на разрешения отпуск за временна нетрудоспособност, освен ако представи "Медицинско удостоверение" по образец, утвърден от министъра на здравеопазването и министъра на правосъдието, в което е отбелязано, че заболяването на лицето не позволява явяването му пред разследващите органи и пред органите на съдебната власт. Съдът е посочил, че процесната правна

норма от Наредбата, преповтаря вече въведено в чл. 101, ал. 3 от ЗЗ изискване, както и, че е очевидно, че с нея не се ограничава правото на гражданите за лична защита по съдебни дела, а напротив, осигурява им се възможност за явяване пред съдебните или пред разследващите органи, а когато това е невъзможно, тези органи са длъжни да се съобразят с факта на временната им нетрудоспособност на лицата, когато тя не им позволява да присъстват лично. Тъй като правораздавателните органи нямат компетентност да преценят кога явяването е невъзможно, предвид здравословното състояние на лицето, то медицинските органи безспорно са тези, които следва да удостоверят този факт. Така, освен че се гарантират интересите на болните лица при невъзможност за явяването им поради наличие на пречка по медицински съображения, то същевременно при липса на такава пречка за явяването им по дела, например като свидетели, липсата на съответното удостоверяване, защитава и интересите на другите страни.

В касационната жалба се твърди, че в нарушение на съдопроизводствените правила и без доказателства за правен интерес, съдът е допуснал встъпването на Министъра на здравеопазването в процеса и неправилно, в нарушение на чл. 143, ал. 4 АПК, е присъдил разноси в полза на МС, който не е бил защитаван от адвокат, а от юрисконсулт и е налице неоснователно обогатяване, както и не се е произнесъл по съответствието на чл. 18, ал. 2 НМЕ с целта на закона.

Доводите на касатора са неприемливи. Министърът на здравеопазването, независимо кое физическо лице заема длъжността, е вносител на проекта на оспорената наредба, организирайки подготовката, обсъждането и съгласуването ѝ, в съответствие с УП на МС, в негово задължение (чл. 5, ал. 1, т. 4 и чл. 101, ал. 2 ЗЗ) е и контролът по върху дейностите по МЕ, затова е правилен изводът за наличие на правен интерес за него от участие в процеса по оспорване на текстове от подзаконовия нормативен акт, процесуално нарушение от вида на съществения, не е налице. Неоснователно се твърди и липса на основание за присъждане на разноси - 100 лв. юрисконсултско възнаграждение, при което съдът е съобразил разпоредбата на чл. 143, ал. 4 АПК, вр. чл. 78, ал. 8 ГПК и чл. 24 от Наредбата за правната помощ, както и решение № 10 по к.д. № 3/2016г. на КС на РБ.

Възраженията в жалбата по съществото ѝ, се свеждат до неправилния според касатора извод в решението, че разпоредбата на чл. 18, ал. 2 от НМЕ преповтаря вече въведено в чл. 101, ал. 3 от ЗЗ изискване, тъй като двата текста въвеждат задължения към различни лица, насочени са към различни субекти. Освен това, за неправилно се счита и заключението за липса на противоречия със ЗЗ и КРБ - наредбата е издадена на основание чл. 101, ал. 7 от ЗЗ, с която се определят принципите и критериите на МЕ, но не и задълженията на осигурените лица, като това по чл. 18, ал. 2 НМЕ. - т.е., сочи се, че вмъкването на този текст в Наредбата, е пряка намеса на изпълнителната, в работата на съдебната власт. Настоящият съдебен състав не споделя становището на жалбоподателя. Наредбата е приета с Постановление № 120 на Министерския съвет от 23 юни 2017 г. (Обн. ДВ, бр. 51 от 27.06.2017 г.). на основание чл. 101, ал. 7 (предишна ал. 6) от ЗЗ, съгласно който принципите и критериите на медицинската експертиза, редът за установяване на временна нетрудоспособност, видът и степента на увреждане, степента на трайно намалена работоспособност, потвърждаване на професионална болест, както и условията и редът за извършване на медицинска експертиза по чл. 103, ал. 3 от ЗЗ, се определят с наредба на Министерския съвет. Предвид изрично предвидената законова делегация следва извода, че не е налице "дописване" на закона и "вмъкване" на допълнителни задължения за осигурените лица. Това е видно от съдържанието на процесната разпоредба - съгласно чл. 18, ал. 2 от НМЕ, при определен

домашен амбулаторен или свободен режим, осигуреният е длъжен, ако е необходимо, да се яви пред разследващите органи и пред органите на съдебната власт през периода на разрешения отпуск поради временна неработоспособност, освен ако представи "Медицинско удостоверение" по образец, утвърден от министъра на здравеопазването и министъра на правосъдието, в което е отбелязано, че заболяването на лицето не позволява явяването му пред разследващите органи и пред органите на съдебната власт. В тази насока правилно съдът е посочил, че оспореният текст от Наредбата преповтаря вече въведено в чл. 101, ал. 3 от 33 изискване - здравните органи са задължени да направят преценка на здравословното състояние на лицето и в зависимост от същото, то следва да се яви пред съответните органи преценили, че това е необходимо в срока на временната му нетрудоспособност, или пък, ако състоянието на лицето не позволява това, удостоверение по предвидения начин (с медицинско удостоверение от тричленна лекарска комисия, по утвърден образец), ще е налице непреодолимо препятствие, с което от своя страна разследващите или съдебни органи ще са длъжни да се съобразят. Затова настоящият съдебен състав споделя извода в решението, че с въпросната разпоредба не се ограничава правото на гражданите за лична защита по съдебни дела, а напротив, осигурява им се възможност за явяване и лично участие в защита на правата им, пред съдебните, съответно разследващите органи тогава, когато здравословното им състояние позволява това. Т.е., преценката както за заболяването на лицето, така и за възможността или невъзможността му за лично явяване пред съответните досъдебни органи или пред съда, е в компетентността на здравните органи, съгласно чл. 103, ал. 3 от 33 и чл. 18, ал. 2 НМЕ. В този смисъл е и процесуалната норма - чл. 142, ал. 1 АПК и не е налице "намеса на изпълнителната, в работата на съдебната власт".

По така изложените мотиви, не са налице основанията за отмяна на решението, то е обосновано и правилно, следва да бъде оставено в сила.

При този изход на делото, основателно е искането на процесуалния представител на МС за присъждане на юрисконсултско възнаграждение, което съдът определя на сумата 100 лева, платими от касационния жалбоподател.

Водим от горното, Върховният административен съд, петчленен състав при Втора колегия,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 7167/30.05.2018 г., постановено по адм. дело № 10107/2017 г., по описа на ВАС, Пето отделение.

ОСЪЖДА В. Христов, да заплати на Министерски съвет на Република България, сумата 100 (сто) лева разноски по делото пред петчленния състав на ВАС.

Решението е окончателно.

[Връзка към системата на Върховния административен съд по настоящото решение](#)